

A pillanat igazsága

Csodálatos, életen kívüli idő, és mégis maga a kérlelhetetlen, kiszámíthatatlan élet; a színházi pillanatok sűrűségéről, már-már megfogható, anyagi természetükről könyvtárnyi szöveget lehetne írni, és talán akkor sem férközhetnének közelebb ahhoz a pillanathoz, amikor egy gondolat anyagivá válik, amikor a tárgyak, az emberi testek, a fények abszolút értékükön mutatkoznak meg a térben.

TÖRTÉNETEK HATÁROZZÁK MEG AZ ÉLETÜNKET.

Történetekben élünk, gondolkodunk. Történeteknek szeretnénk megfelelni. Történeteket hagyományozunk az utánunk következőknek, hogy tovább éltessek mindazt, amit megfogalmazunk bennük: amire bennünket is megtanítottak.

ÉS MÉGIS: ÉLETÜNK MINDENNAPJAI NEM TÖRTÉNETSZERŰEK.

Zavarban lennénk, ha valaki arra kérne minket, hogy meséljük el egy napunk történetét. Ekkor döbbennénk rá, hogy az események pusztá egymásutánja képtelen rögzíteni az igazán fontos részleteket. Képtelen megragadni a benyomásokat, hangulatokat, illatokat, ízeket, színeket, s ami talán a legfontosabb: a hozzájuk szövődő, tapadó érzelmeket.

Mert szavaink legtöbbször alkalmatlanok a nem nyelvi természetű dolgok megfogalmazására. És létezésünk - be kell látnunk - nem nyelvi természetű. Ha megkíséreljük leírni egy, az időben lejátszódó esemény egy pillanatát a maga teljességében, óhatatlanul leegyszerűsítjük azt, sőt kisajátítjuk annak érdekében, hogy részesülhessünk a megértés illúziójának oltalmában.

Lehetséges-e a tiszta, az értelmezés kényszerétől megszabadított befogadás? És ha képtelenek lennénk megszabadulni tőle, lehet-e mégis részünk belőle egy-egy pillanatra, amikor egy történet merev keretei között áttör, átragyog az élet, a maga anyagszerű állításaival?

A színház ideje a folyamatos jelen, miképpen a történetmesélés is jelen idejű. A színházat is a nyelv kategóriái uralják. De most arra kérem az Olvasót, hogy amikor legközelebb színházi előadást néz, ha csak egy rövid időre is, játsszon el a gondolattal, hogy ellenáll a beszéd zsarnoki uralmának! Felejtse el, hogy hatalma van felettünk! Játsszon el a gondolattal, hogy elfelejti a szabályokat! Ne sikerüljön meg - sőt hegyezze füleit! -, de a mondatok jelentését hagyja figyelmen kívül! Egy-egy szó legyen csak hangalak! Ne érjen többet, mint egy zenei taktus, egy fénykör a deszkákon vagy egy kézmozdulat!

LÁSSUK A VILÁG – ÉS A SZÍNPADI VILÁG – LÉTEZŐIT ANNAK, AMIK!

Tekintsünk rájuk - pusztá játékból - azonos hatalmú erők összjátékaként, és figyeljük meg, hogyan sűrűsödik be, hogyan lesz ránk hatással egy-egy pillanat; mikor csap bennünket homlokunk; mikor jut el a szívünkig az agyunk megkerülésével, hogy ott váltsa ki titokzatos - az arra fogékonyak számára: már-már misztikus - hatását.

Roland Barthes francia filozófus a fotográfiák hatásmechanizmusa kapcsán beszél a *punctum*-ról, mely a látvány egy olyan helye, ahol - nem is feltétlenül a fényképész szándéka szerint - valami izgalmas, erőteljes, zavarba ejtő esemény történik, mely, bár racionális jelentést nem hordoz, szinte átdő a képen. Olyan nyitott hely, nehezen megfogható lényegi pont, mely - ha már nem is emlékszünk magára a képre - még mindig ott motoszkál a tudatunkban:

EGY BUNDA ALÓL FELTÁRULÓ NŐI RUHA MEGJELENÉSE, S EZZEL TÖKÉLETES MEGKÉTTŐZŐDÉSE A SZÍNPADON; KÉT ELŐREBUKÓ, KOPASZ FEJTETŐ; A FESZÜLT SZÜNET, MIKÖZBEN EGY FÉRFI KÉRLELŐN A SÚGÓ FELÉ FORDUL; A SÁRGA LÉVEL TÖLTÖTT VASTAG FALÚ POHARAK KOCCANÁSA; EGY SÖTÉTBEN MARADÓ ARC EGY MEGVILÁGÍTOTT TESTEN;

egy fiú magányossága egy sötét esernyővel; egy kicsinyke bakterkalap illeszkedése; szétterjedő festékporfelhő egy őszöregre maszkírozott lány haja körül, ellenfényben; néhány gyermek pusztá létezése; lefutó izzadságyöngy egy műbajusz mellett közvetlen közletről; az, amit egy idős test egy színpadon jelent (vörös fényben); egy valódi könnyeket törölgető szemüveges lány papírkoronával, estélyi ruhában; egy mellkasra helyezett kéz, majd erőgyűjtés rövid kifújásokkal a megszólalás előtt; egy földre zuhanó és szilánkokra törő fekete keretes falióra; egy karon ülő, éberén figyelő őszes, kistermetű kutya pillantása; a közönség önkéntelen tapsa.

Felejtethetetlenek. Sokáig hordozzuk még őket magunkkal: a színház tiszta pillanatainak abszolút, titokzatos igazságait.

Oláh Tamás

Álomszerep: egy „jó” boszorkány

Beszélgetés Rontó Mártával

A muzslyai Rontó Márta nagyon sok mindennel foglalkozik. Bizonyára sűrűn megkérdezik tőle, hogyan tudja beosztani az idejét, mert a tevékenysége szerteágazó, és mindegyiket szívvel-lélekkel végzi.

Mi mindennel foglalkozol valójában?

- Nem is tudom, honnan kezdjem... Elsősorban munkaviszonyban vagyok, a nagybecskereki zeneiskolában dolgozom korrepetitorként. Emellett kántorkodom, színészkedem, a Muzslai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesületben vezetem a citerazenekart és a vegyes kórust, valamint a Cickafark énekcsoportot.

Azt nem mondtad, de tulajdonképpen két helyszínen kántorkodsz, továbbá az sem titok, hogy több énekcsoportot is oktatsz.

- Igen, Magyarcsernyére és Tordára is járok, az ottani, helybeli énekcsoportokat vagy dalárdát vezetem. Volt még néhány csoportom, például a hetiniekkel (tamásfalviakkal) is foglalkoztam, de sajnos ők lemorzsolódtak, ott most nincs szükség a munkámra, de találok mindig magamnak elfoglaltságot.

A mesemondást sem említettük...

- Nagyon sajnálom, hogy a mesemondás egy ideje háttérbe szorult, mert nem voltak alkalmak arra, hogy a mesemondást aktívabban műveljük. Ez egyidőben nagyon szépen beindult, örültem is neki, mivel ez új színfolt volt a tevékenységeim között, ám ez egy ideje tényleg háttérbe szorult.

Ami a színészkedést illeti, a Muzslai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesületben, illetve a Madáchban is vannak szerepeid. Mikor kerültél kapcsolatba a színesszettel?

- Körülbelül egyszerre kezdődött a kántorkodással. Hetedik osztályban történt ez, amikor is a nagy múltú és nagy nevű muzslyai színészgárdába bekerültem. A nagynénim volt a sűgő a csoportban, és valójában ő volt az, aki bevont. Balázs Jancsi bácsiék talán próbáltak egy kicsit fiatalítani, és az első szerepem egy kabaréműsorban volt, amelyben pár osztálytársammal szerepeltünk. Énekeltem, és rövid jelenetekbe is beugrottam. Innen indult az egész. Középkorolás koromban ez folytatódott, viszont amikor az Újvidéki Művészeti Akadémiára kerültem, megszakadt ez a színészi vonal. A Madáchba pedig édesapám révén kerültem be: operett- és nótaesteket készítettek, és apám a zenekar tagja volt.

AZ TÖRTÉNT, HOGY LEBETEGEDET, VAGY VALAMELYIK ELŐADÁSRA NEM TUDTA ELVÁLLALNI A SZEREPLÉST, ÉS AKKOR KÉZENFEKVŐ VOLT, HOGY – MIVEL ÉN IS ZONGORÁZTAM – BEUGORJAK ABBA AZ EGY ELŐADÁSBA.

Nekem ez igazából megtetszett, és ekkor próbáltam jelezni az illetékesek felé, hogy a jövőben is számíthatnak rám. Így kerültem

be a Madáchba, ahol ezekben az operettes előadásokban szerepeltem, sőt, énekesként is alkalmaztak a későbbiekben. Koreográfusként is dolgoztam, mert az énekszámok tánclépéseit rám bízták: én terveztem meg, ki mit csináljon az előadás alatt. Az utóbbi időben valójában párhuzamosan a muzslyai színjátszókkal és a Madách társulatával is együtt dolgozom.

Azt láthatta már több alkalommal a közönség, hogy teljesen természetesen mozogsz a színpadon. De hogy érzed magad? Van valami ilyen húzóerő, van lámpalázad?

- Ha azt mondanám, hogy nincs lámpalázam, az hazugság lenne, mert minden előadás előtt van egy kis színpadi izga-

vagy amelyekre a városi közönség nem igen reagált. Tehát nem lehet általánosítani, de mindig érnek bennünket meglepetések, és soha nem szabad „lenézni” a közönséget.

ÉN NEM SZERETEM AZT A HOZZÁ- ÁLLÁST, HOGY HA KIS FALUBAN LÉPÜNK FEL, OTT MINDEGY, HOGYAN JÁTSZUNK.

Nem mindegy, mert soha nem tudhatod, ki ül a közönségben. Úgy gondolom, hogy a közönséget tisztelni kell azzal, hogy mindig a maximumot nyújtjuk – ez vonatkozik a zenére, a színészetre és minden műfajra, amely a színpadon, vagyis a közönség és a mi játékunk között zajlik.

lom: bizonyítani kell, oda kell tennie magát az embernek. Viszont abban a pillanatban, amikor felgyúlnak a reflektorok és elindul az előadás, az érzés inkább élvezet.

JÓL ÉRZEM MAGAM A SZÍNPADON. BÁRMIT CSINÁLOK – ÉNEKELEK A KÓRUSSAL, VAGY ZE- NÉSKÉNT VESZEK RÉSZT ISKOLAI KONCERTE- KEN –, MINDIG UGYANEZ AZ ÉRZÉS: EGYFAJTA ÖRÖM, AMIT A JÁTÉK SZERETETE AD.

A színpad varázsa abban rejlik, hogy ott elengedheti magát az ember, és kipróbálhat dolgokat, amik a mindennapi életben talán nem engedhetők meg, vagy nem illenek a személyiségéhez.

Melyek a legemlékezetesebb darabok, amelyekben játszottál? Például játszottál duodrámában, ami nem egy könnyű dolog, mert bevágni egy hosszú szöveget, és mindig csúcson maradni, úgy gondolom, az eléggé nehéz...

- A régebbi időkből a *Disznótor* című előadás maradt a legemlékezetesebb számomra, amelyet a muzslyai Petőfi színjátszók adtak elő. Ott Veronka nevű parasztlányt játszottam, és ez volt az első hosszabb, egész estés szerepem, ezért nagyon megmaradt bennem. Az utóbbi időben pedig két duodrámában játszottam: a *Washington szerelmeiben* és a *Prahban*, amely még mindig „élő” előadás, és amelyet Jenovay Lajossal, Lajcsival játszunk. Mindkettő teljesen különböző darab, bár mindkettő duodráma. A *Prahban* nehezebben ment a szöveg megtanulása, pedig általában könnyen maradnak a fejemben a szövegek. Valamiért itt sokat rágódtam a szövegen, és állandóan ott motoszkált a gondolat, nehogy kimaradjon belőle valami. Emlékezetesek számomra az operettestek is, mert ott a zene és az a fajta szórakoztatás, amikor a zenén keresztül lehet közvetíteni valamit a közönség felé, szintén nagy örömet és másfajta megelégedettséget nyújt.

Mit mondanál a közönség fogadtatásáról? Sokat tájoltok, hogyan fogadják a darabokat a kisebb településeken?

- Minden közönség más. Előfordult már, hogy kisebb közösségekben is meglepett minket a közönség, például olyan poénokra reagáltak, amelyekre nem is gondoltunk,

Az amatőröknél vannak-e álomszerepek? Megfordult-e a fejedben valami olyan szerep, amelyet egyszer el szeretnél játszani?

- Azt hiszem, nincs konkrét álomszerepem. Amatőrként nem igazán lehet előre tervezni, hogy mit játszának, hiszen ez mindig attól függ, milyen a társulat pillanatnyi összetétele. Azonban egyszer előfordult velem, hogy a *János vitéz* próbái során eredetileg az Iluska szerepét kaptam volna. Hát, 30 éves fejjel én eleve nem tartottam szerencsésnek ezt a szereposztást, és próbáltam jelezni a rendezőnek, hogy nem érzem magam Iluskának. Szerencsére sikerült időben szerepet cserélni, és a francia királylány szerepét kaptam, ami valóban jobban megfelelt nekem.

NEM AZT MONDOM, HOGY NEM TUDTAM VOLNA MIT KEZDENI ILUSKÁVAL, DE FIZIKAI ADOTTSÁGAIMBÓL ÉS ÉLETKOROMBÓL ADÓ- DÓAN EZ NEM LETT VOLNA IDEÁLIS. RÁADÁ- SUL A PARTNEREM IS JÓVAL FIATALABB VOLT.

Szívesebben alakítanék olyan karaktert, aki kicsit „rosszabb”, negatívabb női szereplő, például egy boszorkányt. Eddig még nem volt alkalmam ilyesmít játszani, de igazán szeretném kipróbálni egy „jó” boszorkány szerepét.

Kónya-Kovács Otília

Színészek, rendezők, táncosok, zenészek - mindent lehet, csak akarni kell?

Visszatekintés Muzslya művelődési életére (4. rész)

Az egyesület tagjai nemcsak rendszeres fellépői voltak a vajdasági rendezvényeknek, hanem rangos szemlék és találkozók házigazdájaként is számos alkalommal bizonyítottak. A kulturális tevékenységek sokszínűségét pedig a megalakuló, különféle szakosztályok biztosították.

SAKOSZTÁLYOK A SOKSZÍNŰSÉG SZOLGÁLATÁBAN

A drámaszakosztály, hogy az együttes soraít felfrissítse, különböző esteket és tehetségkutató műsorokat rendezett. Állandó kapcsolatot tartott fenn Nagybecskerek, Torda, Magyarittabé, Padé, Mohol, Torontálvásárhely, Magyarcsérnye, Erzsébetlak, Szentmihály, Szaján, Ada és más települések művelődési egyesületeivel; néhány éven át közös műsorokat is szerveztek. Többször jelen voltak a Tordai Művelődési Napok rendezvénysorozatán és a Magyarittabéi Téli Találkozókon. Szoros kapcsolatot tartott fenn azokkal az egyesületekkel is, amelyeknél vendégszerepeltek.

Muzslyán több vajdasági jellegű művelődési rendezvény és szemlé tartottak. A falu lakossága nagy érdeklődéssel kísérte az effajta rendezvényeket. Olykor hetente két-három eseményre is sor került. A ME nagyterme mindig zsúfolásig megtelt. Gyakran voltak nótáestek és nótadélutánok. Kiváló hazai és magyarországi, elismert és érdemes művészek léptek fel a benti, illetve a nyári színpadon.

A VILÁGHÍRÚ RAJKÓ ZENEKAR VENDÉGSZEREPLÉSEKOR 500 BELÉPŐJEGYET ADTAK EL.

Az Újvidéki Rádió énekesei és színművészei rendszeres fellépők voltak.

Kósa Zoltán színész, rendező és oktató számtalan oklevél és elismerés birtokosa a művelődés terén kifejtett munkásságáért. A ME keretein belül az 1970-es évek vége felé megalakította a Hébe-hóba, lelkes ifjakból álló színjátszócsoporthat, amellyel rövid jeleneteket rendezett. A *Mindenki másképp csinálja* című kabarét 1985 áprilisában rendezte. Az általános iskolásokkal - az ötödiktől a hetedik osztályig - és a saját korosztályával dolgozott. Magyarországon 1986-1988 közötti időszakban szerezte meg a C osztályú színjátszó-rendezői működési engedélyt. Gyerekeknek szóló bábelőadásokat is rendezett. Vajdaság-szerte járták a falvakat és városokat az előadásokkal. A nagybecskereki Petőfiben is dolgozott, és a Madách Színházban 1988-tól napjainkig játszik.

A HÉBE-HÓBA EGYÜTTES A VETÉLKEDŐKRŐL MINDIG RANGOS ELISMERÉSEKKEL TÉRT HAZA.

A kezdetektől napjainkig nagyon sok helyi műkedvelő rendezőként is jeleskedett.

A táncscoporthat az egyesület keretében működik. 1967-ben a táncscoporthat vajdasági szemléjén kiválóan szerepel-

tek, ezüstéremmel jutalmazták őket. A Gyöngyösbokré-tán hagyományos táncokkal és jelenetekkel léptek fel. A táncscoporthat többször kellett életre kelteni, és az után-pótlásról gondoskodni. Az úgynevezett vidám, zenés-táncos műsorokban a tamburazenekarral, a citerazenekarral és az énekesekkel többször léptek fel helyben és a magyarlakta falvakban.

A zenei szakosztály rendszeresen működött, hisz Muzslyán a falu telepítésétől napjainkig sok kiváló zenei tehetséggel megáldott ember élt és él. E szakosztályban a tánczenekar, a tamburazenekar, a fúvószenekar és a citerazenekar működött. Részt vettek a különböző szemléken, és számtalan elismerésekkel tértek haza.

A FÚVÓSZENEKAR A VAJDASÁGI ZENEKAROK RUMAI FESZTIVÁLJÁRÓL KÉT ÍZBEN IS ELSŐ HELYEZÉSSSEL TÉRT VISSZA BOLDIZSÁR KÁROLY ÉS TÁPAI VENDEL VEZETÉSÉVEL.

A ME keretében 1970-ben **Szilasi Mihály** irányításával megalakult a citerazenekar, amely azóta töretlenül jelen van a falu művelődési életében, sőt nemcsak Muzslyán, hanem vajdasági szinten is képviseli a közösséget. **Lele József** szólistaként érdemelte ki a Népművészet Mestere díjat (2018), és már évtizedek óta a citerazenekar élén áll, illetve gondoskodik az után-pótlásról.

Gulyás Valéria vezetésével 1981-ben alakult meg a női kórus, amely hamarosan férfiakkal bővült, és vegyes kórossá alakult. 2000 januárjától **Rontó Márta** vezeti a vegyes kórust. Rontó Márta kiérdemelte a VMMSZ Plakett díját a művelődési élet terén kifejtett sokrétű tevékenységéért (kórusvezető, kórustag, szervező, népdalénekes, mesemondó, színész).

2003-ban és az azt követő években a sikeres tagtoborzásnak köszönhetően - a gyerekek bevonásával - újabb szakscoporthat alakultak, például a mazsorettscoporthat, a mesemondók szakköre, a Margaréta leánykórus, az Apróka énekkar, valamint egy gyerekekből álló citerazenekar (Pöngető) is. Az ezt követő időszakban tizennégy szakscoporthat is működött az egyesület berkeiben.

A ME nem csupán helyi szinten tevékenykedett, hanem Vajdaság-szerte is szerepet vállalt a művelődési életben, és nagyon jó kapcsolatot ápol a sándorfalvi Budai Sándor Művelődési Házzal.

A HÁZIGAZDA SZEREPÉBEN

Az egyesület azzal büszkélkedhet, hogy négyszer volt házigazdája a Durindó népzenei szemlének (1977, 1987, 1997

és 2014), és kétszer a Gyöngyösbokréta néptáncszemlének. Az egyesület székháza rendszeresen átesett különböző beruházásokon. A népes fellépők számára pedig a régi fényképek alapján szorgos szabók és varrónők (az egyesület tagjai) újították fel a valamikori viseletet.

A Vajdasági Magyar Amatőr Színiestzők IV. Találkozójának 1999-ben volt házigazdája. Erre az alkalomra megépült a színházterem lelátója. Március 19-én volt az ünnepélyes megnyitó, majd a rendezvény a NATO-bombázás miatt március 24-én megszakadt, és csak október 14-én folytatódott.

A BOMBÁZÁS KEZDETÉRŐL A JELENLÉVŐK AZ ELSŐ FELVONÁS SZÜNETÉBEN ÉRTESÜLTEK. SENKI SEM ESETT PÁNIKBA.

Annak idején Faragó Árpád így írt erről: „A színészek végigjárták az előadást, és a hálás muzslyai nézősereg a színészek iránti őszinte megbecsülése jeléül ott maradt. Az előadás végén hosszan tartó vastappsal köszönte meg a produkció résztvevőinek (a külsai és a verbázi színészek közös produkciójának) azt a rendhagyó estét. A muzslyai művelődési élet gazdag, színes. A színészek mozgalmának ebben a bánási közösségben igen mélyre nyúlnak a gyökerei. Példaértékű.”

A Vajdasági Magyar Amatőr Színiestzők XIV. Találkozója 2009. március 27-e és április 5-e között zajlott. A Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség másodízben bízta meg a települést a szemle megszervezésével. Ennek része volt a Feltve őrzött kincseink elnevezésű kiállítás, a Múltról mesélő tárgyak. Láthatták a valamikori paraszti tiszta-szobát, ahol a bölcső ringott, továbbá a rakott tűzhellyel berendezett konyhát, valamint mintegy négyszáz régi

fényképet - családi, esküvői, különböző rendezvényeket és viseletbe öltözött ábrázoló felvételeket.

A szakcsoportokról elmondható, hogy méltóképpen képviselik Muzslyát bárhol is lépnek fel. A különféle megmérettetéseken számtalan díjat kaptak, a többi között: az Ex Libris Díjat (2006), a Kárpát-medencei Vass Lajos Népzenei Verseny Nagydíjat (2012), Bodor Anikó-díjat (2013), valamint a Szerb Köztársaság aranyéremét a kultúra terén elért eredményekért (2016). Az ME 2022. január 22-én átvette a VMMSZ Plakett díját, augusztus 19-én pedig Budapesten a Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjat.

AZ EGYESÜLET FENNÁLLÁSÁNAK 75. ÉVFORDULÓJÁT 2022. OKTÓBER 29-ÉN MÉLTÓKÉPPEN ÜNNEPELTE MEG.

A művelődési egyesület kítűzött célja a kezdet kezdetétől a mai napig változatlan maradt: édes anyanyelvünk, kultúránk, szokásaink és hagyományaink éltetése, fenntartása és továbbadása az újabb nemzedékek számára. A vezetőséget és a szakosztályokat állandóan fiatalokkal „frissítik”, így nevelik az utánpótlást.

Közös munkával és összefogással mindennap épül a kultúra és a jövő. Ez a megmaradás, az akaraterő, illetve a közös összefogás eredménye.

A település művelődési életére való visszatekintést nem csupán a korabeli sajtó tanulmányozása alapján írtam, hanem azoknak a visszaemlékezése alapján is, amelyeket annak idején maguk a szereplők, a fellépők és a közreműködők osztottak meg a fellépésekről és a művelődési élet szüntelen építéséről.

Palatinus Aranka

A profi amatőrök

Egy megrendítő sors a deszkákon

Egy klasszikus történet, amely ezúttal egy elhivatott amatőr társulat kezében kapott új életet: a temerini Jáccunk Trupp *Liliom*-előadása egyszerre szól küzdelemről, hibákról és második esélyekről. A próbafolyamat nehézségei és a közös munka ereje végül egy összetartó, erős színpadi világban teljesedett ki.

Gusztony Endre rendező szerint a próbafolyamat intenzív, ugyanakkor inspiráló volt, még akkor is, ha sokszor kihívásokkal kellett szembenézniük.

- Pörgős, gyors munka volt, helyenként talán rövid is, de örülök - és ez szerintem nem csak nálunk van így -, hogy

A SZEMLE MINDIG AD EGY OLYAN MOTIVÁCIÓT, AMELY SEGÍT, HOGY IDŐRE ÖSSZEÁLLJON AZ ELŐADÁS

- fogalmazott. Mint mondta, a különböző korosztályok és elfoglaltságok miatt nem volt egyszerű összehangolni a próbákat, hiszen a társulat tagjai több településről érkeztek, ő maga pedig Vajdaság-szerzte több helyen dolgozik.

- Nehéz volt mindenkít egy időben összehozni, de március végére úgy éreztem, utolértük magunkat, áprilisban pedig már inkább a finomhangolásra koncentráltunk - tette hozzá. A rendező számára a munka személyesen is fontos mérőföldkő volt, hiszen

LÁSZLÓ SÁNDORTÓL HÉT ÉV UTÁN VETTE ÁT A TÁRSULAT VEZETÉSÉT.

- Hatalmas felelősséget éreztem, mert meghatározó előd után érkeztem. Mégis azt tapasztaltam, hogy a csapat bizalommal fordult felém, és végül mindenki teljes mellszélességgel beleállt a közös munkába - mondta. Kiemelte, hogy bár kezdetben voltak kételyek a darabválasztással kapcsolatban, ezek hamar feloldódtak a próbák során.

Gusztony Endre külön hangsúlyozta azt is, milyen sokat jelentett számukra a támogató szakmai háttér.

- Olyan körülmények között dolgozhattunk, amelyek nagyban megkönnyítették a munkát. Majoros Róbert fényterve például hatalmas segítség volt, és az is sokat jelentett, hogy biztos háttér állt mögöttünk - emelte ki. Hozzátette: bár amatőr társulatról van szó, sokszor mégis profi szintű munkát tapasztal.

- Rengeteg tapasztalat és energia van a csapatban, ami már-már a profizmus határát súrolja.

A közös alkotás élménye számára is meghatározó volt.

- Az én elképzeléseim találkoztak a színészek gondolataival, és ebből alakult ki az, amit most a színpadon látunk. Nagyon élveztem velük dolgozni, és úgy érzem, ez kölcsön-

nös - fogalmazott. Külön öröm számára, hogy új tagok is csatlakoztak a társulathoz, akik gyorsan beilleszkedtek és erősítették a közösséget.

Zelenka Antal, aki *Liliomot* alakítja, kezdetben nehezen tudott azonosulni a karakterrel.

- Első olvasásra nem volt szimpatikus: makacs, sokszor ügyetlen figura, akinek az érzelmi intelligenciája sem túl magas. A próbák során viszont sikerült egy szerethetőbb oldalt megmutatni - mondta. Értelmezésében *Liliom* nem rossz ember, inkább saját döntéseinek és környezetének áldozata.

- Talán az a legfontosabb benne, hogy a hibái ellenére is a saját útját járja. Mindegy, mi történik, felvállalja, mert az az övé - tette hozzá.

Finna Izolda két karaktert is megformál az előadásban: a Nőt és Hollundernét.

- Két teljesen különböző figura: az egyik nőies, pörgős, a másik egy zsémbes öregasszony - mesélte. Míg Hollunderné alakja könnyen formálódott, a Nő karaktere nagyobb kihívást jelentett számára.

- Itt a rendező sokat segített, hogy megtaláljam a megfelelő hangot - mondta. Az előadás üzenetét abban látja, hogy rávilágít:

MINDEN ÉLET MÁSKÉPP ALAKUL, ÉS NEM MINDIG ÚGY, AHOGYAN ELTERVEZZÜK.

Deli Evelin Lujza szerepében egy visszahúzódóbb, ugyanakkor élénk karaktert visz színpadra.

- Sok mindenben hasonlít rám, így könnyen tudtam építkezni belőle - fogalmazott. A próbafolyamat számára fokozatosan vált egyre intenzívebbé, ahogy az előadás összeállt.

- A csapat nagyon befogadó volt, ez sokat jelentett számomra - tette hozzá.

Györi Csenge is friss tagja a társulatnak. Ő a Fogalmazó szerepében egy különleges, túlvilági figurát alakít.

- Eleinte furcsa volt, de ahogy egyre többször játszottuk, egyre inkább ráéreztem a karakterre - mondta. A próbák ugyan fárasztóak voltak, de a közös munka lendülete segítette őket.

- Az előadás számomra arról szól, hogy tanuljunk a hibáinkból, és ha kapunk még egy esélyt, éljünk vele - emelte ki.

Rapos Emma

Ami a csend mögött van

A nagyikindai József Attila Színház Társulat Hajdu Szabolcs *Ernellák Farkaséknál* című előadásával lépett színpadra. Egy lakás falai között sűrűsödik össze minden, amit a családtagok évekig próbáltak elkerülni. Az együttélés kényszere fokozatosan bontja le a látszatokat, miközben a szereplőknek nemcsak egymással, de magukkal is szembe kell nézniük. A hétköznapi helyzetből kiinduló történet fokozatosan építi fel a feszültséget. Az apró gesztusokon és a párbeszédeken keresztül rajzolódik ki az emberi kapcsolatok repedései. A színpadon kényelmetlenül őszinte pillanatok követik egymást, így az előadás egyszerre válik intim és elgondolkodtató élménnyé a néző számára.

Tóth Ramóna, az Egység Művelődési Egyesület elnöke most először próbálta ki magát rendezői szerepben. Hosszú időre nyúlik vissza a darabválasztás története.

„2020-ban, amikor elkezdődött a koronavírus-járvány, akkor találok az *Ernellák Farkaséknál* című filmmel, egy nap megnéztem háromszor. Láttam, hogy egy lakásban játszódik az egész. Elgondolkodtam, hogy miért ne lehetne ezt színpadra vinni. Utóbb derült ki, hogy ez egy színdarab alapján készült film. Akkor döntöttem el - mivel unatkoztam otthon -, hogy a film alapján átírom, hogy színpadra vihessük ezt a darabot. Sanyinak akkoriban átadtam a szöveggönyvet, és mondtam neki, ha tetszik, akkor tud ezzel dolgozni. Így jutott eszünkbe ez novemberben. A színjátszóknak is tetszett, így közös megállapodással ezt választottuk” - osztotta meg velünk Ramóna. A próbafolyamatokról elmondta, hogy számára egy teljesen új világot hozott, és a társulat tagjainak is szokatlan volt a helyzet, hiszen **Király Sándor** rendezési stílusát már megszokták.

„Teljesen más stílust képviselünk. Az volt a könnyítés, hogy én már párszor játszottam Sanyinál, ismerem a módszereit. A végén Sanyinak sikerült felépülnie, így neki is jutott ideje finomítani a jeleneteken” - osztotta meg velünk Ramóna.

Király Sándor, az egyesület régimotoros rendezője is nyilatkozott nekünk a darab elkészüléséről.

„Csak besegíttem a betegágyból.

ÉN KIFEJEZETTEN ÖRÜLÖK ENNEK A DARABNAK, MERT MÁS, MINT AZ ELŐZŐK. JÓ MINDIG MÁST CSINÁLNI, NEM SZABAD EGYETLEN STÍLUSNÁL LERAGADNI. AZ IS KÜLÖN ÖRÖM VOLT SZÁMOMRA, HOGY MÁS IS DOLGOZOTT A CSAPATTAL, NEM CSAK MINDIG ÉN.

Ez nagy lehetőség volt, hogy a csoporttal Ramóna dolgozott. Én akkor értem oda, mikor már leginkább simítani kellett rajta. Ennyi az egész.”

Az előadás részleteiről a továbbiakat emelte ki:

„Egy filmadaptációról van szó, amely - ha jól tudom - 2016-ban díjat is nyert. Családi viszonyokat mutat be. Egy lánytestvérpárt és családjaikat, akik egy-két éve nem látták egymást, most viszont újra találkoznak. Előjönnek az elnyomott érzelmek, a régi és az új sérelmek.”

Sanyi nem változtatott Ramóna rendezésén, csak a darab tempóján igyekezett javítani ott, ahol statikusnak érezte a jeleneteket, egy kis mozgást adva hozzájuk.

„Én a végső próbákat végeztem. Ahol nem tudták pontosan megérteni, hogy miről van szó, ott próbáltam nekik elmagyarázni.

AZT SZERETTEM VOLNA, HOGY ŐK MAGUK CSINÁLJÁK MEG”

- mesélte el nekünk.

Fazekas Vivien már öt-hat éve a társulat tagja. Az előadásban ő játssza a nővért, **Ernellát**, **Eszter** testvérét, aki Skóciából tér vissza Magyarországra.

„Ernella tipikusan egy olyan személy, aki elmegy külföldre, ott él egy kis ideig, majd amikor hazajön, akkor ő lesz a nagy valaki. Akinek most minden jó, mert kint lakott, és felvitte az Isten a dolgát. Ő egy ilyen karakter” - fogalmazott Vivi.

Száma akadnak kisebb akadályok a szereplésben, de sikerült neki leküzdenie őket.

„Őszintén, nehéz volt. Az elején nem is tudtam hova tenni a karaktert, próbáltam így is játszani, úgy is játszani, de most már úgy érzem, hogy megtaláltam az arany középutat. A folyamatos próbálkozással sikerült ezt elérni. A mai előadástól 110 százalékot várok el” - osztotta meg érzéseit Vivi.

A színdarabban a Farkast, **Eszter** férjét **Csíkos Dávid** testesíti meg.

„Férj vagyok és apuka. Ez a karakter nagyon ideges, mert a gyerekekkel van baja a családban. Nem békült ki azzal, hogy lett egy gyereke. Számomra nem volt akadály eljátszani az apukát, hiszen az édesestvérem játssza a fiamat, ami majdnem ugyanaz, hiszen én vagyok az idősebb, és kicsit olyan, mintha az apukája lennék” - mesélte Dávid.

A TÁRSULAT KÜLÖNLEGESSÉGE, HOGY MÁR 30. ALKALOMMAL VANNAK ITT A SZEMLÉN, TEHÁT ŐK RÉSZT VETTEK A LEGELSŐ VAJDASÁGI AMATŐR SZÍNHÁZTÓK TALÁLKOZÓJÁN, ÉS AZÓTA IS TÖRETLENÜL.

„Minden egyes szemlén részt vettünk. Jönnek az új tagok, a fiatalok, a régiak pedig lecserélődnek. Nagyon szeretünk itt lenni, a szemle a legjobb dolog a világon” - jelentette ki Dávid.

Mák Andrea

Új arcokkal és sok humorral lépett színpadra a Mara

Napfényevés, örömlány és kétfarkú férfi - ilyen még nem volt Muzslyán, de még Topolyán sem

Újoncok és tapasztaltabb tagok együtt mutatkoztak be a Mara Amatőr Színház legújabb előadásában. A székely történetekből építkező vígjáték nemcsak a közönséget szórakoztatta, hanem a társulat közösségét is tovább erősítette.

Sóti Sára zentai lakosként a Mara Amatőr Színház friss tagja, ugyanis Topolyán jár középiskolába, és ezt a helyzetet kihasználva csatlakozott a társulathoz. Elmondása szerint február óta tagja a csapatnak, ez volt a második fellépése színpadon. Ha hiszik, ha nem, egyáltalán nem látszott rajta, hogy nem egy tapasztalt színjátszóról van szó. Több jelenetben is szerepelt, és több karaktert is megformált.

„Juliskát játszom, aki napfényt eszik. Egy olyan legény talál rá, aki fél, hogy kieszik a vagyonából, ezért pont megfelelő számára, hogy talált egy ilyen lányt, aki napfénnel táplálkozik, így nem kell rá költeni. A nászéjszaka után jön rá a vőlegény, hogy mégiscsak átverte a lányt” - mesélte Sára. Eleinte ódzkodott a karakterétől, hiszen a szerep szerint napfényt kell ennie. A színésztársai azonban segítettek a karaktere elsajátításában, így tudott azonosulni vele. „A mi kis családunk a Mara, és én nagyon szeretem őket, nagyon jó barátokra találtam.”

Benei Rebekával beszélgettem, hogy mikor csatlakozott a csapathoz, és milyen karaktereket játszott az előadásban. Mint megtudtuk, két és fél éve tagja a társulatnak, és ebben a darabban több szerepbe is belebújhatott.

„Játszottam egy kislányt, aki az asszonyoságnak megy túróért, majd egy mérges feleséget, később pedig egy kétfarkú férfi karakterét - erre vagyok a legbüszkébb. Kipróbálhattam azt is, hogy milyen a falu örömlányát játszani, a végén pedig egy testvért alakítottam.” Rebe-ka mindegyik karakterét szerette, hiszen mindegyikben más oldalát mutathatta meg. A férfiszerepet élvezte a legjobban. Nehezebbnek az örömlány figuráját érezte, mivel egy kissé butácska lányról van szó, aki nem igazán érti a körülötte zajló dolgokat - jegyezte meg. Elmondása szerint a próbafolyamatot nagyon élvezte, tetszett neki, hogy új tagok is csatlakoztak, ami frissességet hozott a társulatba. Gondolatait hasonlóan zárta, mint Sára; a Marában családra és barátokra lelt.

Vituska Albin szintén most lépett először színpadra színészi játékosként. Karcsi bácsi (Sörfőző Károly) kérte fel, hogy vegyen részt a darabban, és elmondása szerint hamar megszerette az előadást. Albin harminc éve néptáncos, így a színpad nem ismeretlen terep a számára.

„BERECZ ANDRÁS MESEMONDÓ, AKIT NEM LEHET UTÁNOZNI, ÉS SZEMÉLYESEN IS ISMEREM – Ő A PÉLDAKÉPEM.”

Korábban sem mesemondással, sem színészkedéssel nem foglalkozott. A darabban Istvánt alakítja, aki narrátorként meséli a történeteket, és amikor kell, beugrik kocsmárosnak. A karakterét magáénak érezte, mivel akik ismerik, tudják, hogy mesélős típus. Erdélyi barátai is vannak, és amikor találkozik velük, gyakran átveszi a tájszólásukat. Mivel a darabban székely történeteket és vicceket mesél, ez nagy segítséget jelent számára - jegyezte meg a színész.

Csernik Árpád rendezőt is megkértük, hogy meséljen a darabról és a próbafolyamatról. „Nagy örömmel tettem eleget a meghívásnak, mivel topolyai származású vagyok, és korábban már rendeztem a Mara Amatőr Színházban.

AZZAL A FELTÉTELLEL VÁLLALTAM EL A MUNKÁT, HOGY VÍGJÁTÉKOT ÁLLÍTUNK SZÍNPADRA.

Négy olyan színész van a csapatban, aki még soha nem állt színpadon, ezért olyan feladatot kellett adni nekik, ami nem ijeszti meg őket” - magyarázta a rendező. „A legnagyobb célom ezzel a darabbal az volt, hogy kedvet csináljak, és a már meglévő csapatot összekovácsoljam, az új tagokat pedig bevonjam ebbe.” A darabot január elejétől próbálták heti két-három alkalommal - jegyezte meg. A próbafolyamat rendben ment, szakmai támogatást, irányítást nyújtott,

A SZÍNJÁTSZÓK SZABADIDEJÜKET FELÁLDOZVA JÁRTAK A PRÓBÁKRA. „EZÉRT A SZAKMAI SEGÍTSÉG MELLETT JÓKEDVET ÉS SZERETETET IS IGYEKEZTEM ADNI NEKIK”

- zárta gondolatait.

Kocsis Tímea

Dögös harmincas

Már három évtizede áldozunk az amatőr színjátszás hordozható oltárán

Stílszerűek voltunk, és a jeles alkalomból kifolyólag azok is maradunk. A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozójának rögzös-hosszú múltjából szemezgettünk, és huszonkilenc jellegzetes, emblematikus mondattal emlékezünk meg az elmúlt három évtizedről. Az első Találkozót 1996-ban tartották meg Csantavéren. Mennyi, de mennyi víz folyt le azóta a Dunán/Tiszán (a választás az olvasóra bízva).

“

„Érdeklődöm, miben segíthetek, de már mindent megcsináltak.”

(Fábián Móni, Sűgó,
2022. április 25.)

”

“

„Ez a színház, mosolygós, amatőr színjátszós, barackpálinkás találkozó, ahol mindenki mindenkinek barátja, még akkor is, ha nem.”

(Szerda Zsófi, Sűgó, 2019. április 7.)

”

“

„Az alkotókedv nem szűnt meg, és nemcsak az alkotókedv, hanem a közösségben levés akarása és áhítása, és ezeknek a lehetőségeknek a megteremtése - ebben a megváltozott világban ez itt és most érződött.”

(Sutus Áron, Pannon RTV - Közel-kép,
2021. december 8.)

”

KI SÚGJA MEG A 30.-AT?

Fentebb már említettük, hogy ez a 30. év, de mindössze 29 mondatunk van. Értitek, ugye? Egynek vagyunk híján mindössze. De hiába nélkülözünk, kéregetni nem fogunk, helyette inkább nagyszabású versenyt hirdetünk, amelynek keretében bárki elküldheti a jubileumi Találkozó tételmondatát.

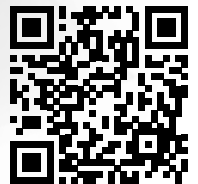
Az öltözőben hallottátok?

Az előtérben tolongva?

A nézőtéren suttogta valaki?

Esetleg a színpadon hangzott el?

**Szkenneljétek,
pötyögjétek,
ide küldjétek:**

A szemléhez kötődő, tartalmas és/vagy ötletes szólás-mondásokat péntek (április 17.) délig várjuk.

Szombaton a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszás Facebook-oldalán indul a szavazás.

A beküldöttek közül vajon melyik lesz a XXX. Találkozó kulcsmondata?

Ma a Találkozó színpadán

Nagymúltú jövő-menők

Nem szomorkás a hangulatom máma, beleváló, tapasztalt társulatok jönnek. A palicsiak tavaly egy körből kimaradtak, de most megteszik a tétjeiket. A tóbiaiak lótnak-futnak, ftt is, ott is szerepelnek vidékünkön. Mondhatnám, hogy ez dicséretes, ám jelen körülmények között ez elég sznobnak tűnik. Ebben maradjunk inkább földieim: ez oszt igen!

Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, Tóba

Többéves színjátszó tapasztalattal rendelkező csoport vagyunk. Az egyesület az utóbbi években gyermekszínjátszó csoporttal is bővült. Az évek folyamán a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozásán is részt vettünk. Számos díjban és dicséretben részesültünk. Vajdaság-szerzte igénylik az általunk előadott színdarabokat, és szívesen látják vendégszerepléseinket.

A társulat eddigi díjai a Találkozón:

2009 - Ferenczy Ibolya-díjban (a legjobb női főszereplő) részesült Lackó Farkas Erzsébet Kató szerepének megformálásáért a Békeffi István - Stella Adorján *Jöjjön elsején!* című előadásban.

2010 - Közönségdíj Illyés Gyula *Tüvé-tevők* című előadásért. Rendező: Tóth János.

2011 - Közönségdíj Török Rezső *Menyasszonytánc* című előadásért.

2013 - Szilágyi László-díjat (a legjobb férfi főszereplő) Slómó megformálásáért Szántó Tivadarnak ítélte oda a zsűri. A kiváló alakítást a *Kilencen, mint a gonoszok* című előadásban nyújtotta. Ezenfelül Nagy István-díjban részesült (a legjobb férfi mellékszerepért) Baka András, aki Franklin Benjamin szerepébe bújt ugyanebben az előadásban, valamint a közönségdíjat is hazavitték.

2014 - Nagy István-díjat kapott Ferkovics József Laboda Péter szerepének megformálásáért a *Naftalin* című előadásban.

2016 - Pataki László-díjban részesült a színjátszó csoport a legjobb hagyományos keretek között megvalósított előadásért, a *Viaszkvirág*ért. Ugyanebben az évben Ferenczy Ibolya-díjjal tért haza Lackó Farkas Erzsébet Mária szerepének megformálásáért.

2017- Garay Béla-díjat érdemelt ki a csoport közösségteremtő tevékenységéért.

2018 - A zsűri Összefogás-díjban részesítette a tóbiaiakat az *Indul a bakterház* című darab igényes kivitelezéséért.

2019 - A zsűri Magyar Piri-díjjal (a legjobb női mellékszerepért) tüntette ki Lackó Farkas Erzsébetet a *Meghalsz, Banya!* című előadásban a Banya szerepének megformálásáért.

2021 - A zsűri a legjobb férfi főszereplőnek járó Szilágyi László-díjjal Szántó Tivadart tüntette ki a *Ganédomb* című előadásban nyújtott alakításáért, Jóska szerepének

megformálásáért. Rendező: Lackó Farkas Erzsébet.

2023 - A zsűri színészi különdíjat adományozott Detki Antalnak Lőrincz Miklós *Amerikai menyasszony* című vígjátékban nyújtott fergeteges alakításáért, Edít szerepének megformálásáért.

2023 - Közönségdíj a Lőrincz Miklós *Amerikai menyasszony* című előadásért.

2024 - A zsűri közönségmegtartó tevékenységéért Faragó Árpád-díjjal tüntette ki a tóbai csoportot.

2024 - A vendégszereplésre kiemelten érdemesült előadás címét, a Magyar Nemzeti Tanács tájolási különdíját a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportjának ítelték oda László Miklós *Szegény Fehérvári* című vígjátékának színreviteléért.

Petőfi Sándor Művelődési Egyesület bemutatja:

Ismeretlen szerző: *Az angol tolmács* (55')

Bohózat

Rendező: Lackó Farkas Erzsébet

Díszlettervező: Aranyos Dominik

Zene: Kiss Zoltán

Súgó: Bokor Vivien

Szereplők:

Eugéne tolmács - Szántó Tivadár

Hogson, Betty apja - Ifj. Detki Antal

Julien Cicandel - Aranyos Dominik

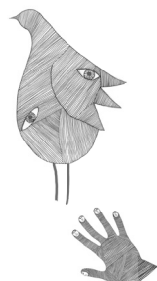
Detektívfelügyelő - Kiss Zoltán

Szállodai alkalmazott - Aranyos Martin

Betty - Nánity Nikoletta

Portásnő - Tóth Anna

Rendőr - Samu Krisztián

**Palics Magyar Művelődési Egyesület,
Palicsi Színházszó Grund**

Tizenkét éve dolgozunk, főleg gyerekekkel, négy csoportban. Jelentős eredményeket értünk el a Weöres Sándor Országos Színházszó Találkozó: gyémántdiplomát kapunk, amely a legmagasabb szintű elismerés. Emellett a KSZV-n és az amatőr szemléken is részesültünk díjakban.

Legnagyobb sikerünk azonban a színházpedagógiai nevelés: a gyerekek fejlődését, csapatmunkáját és önbizalmának erősödését tapasztaljuk.

A társulat eddigi díjai a Találkozó: n:

2021 - A zsűri Bambach Róbert-díjjal tüntette ki a *Tiszta szívvel* című produkció színházszóra állításáért. Az előadás rendezője Kalmár Zsuzsa.

2022 - A zsűri Bambach Róbert-díjjal tüntette ki a *Kreón, avagy ellenében a szélnek* című dráma színházszóra állításáért. A darab rendezője Mezei Zoltán.

2023 - A zsűri közösségteremtő tevékenységéért Garay Béla-díjjal tüntette ki a csapatot.

2024 - A zsűri az *Emily* című produkcióért a legjobb összjátékért járó díjat a Palicsi Színházszó Grundnak ítélte oda.

Palicsi Színházszó Grund bemutatja:

Én nem olyan nő vagyok (130')

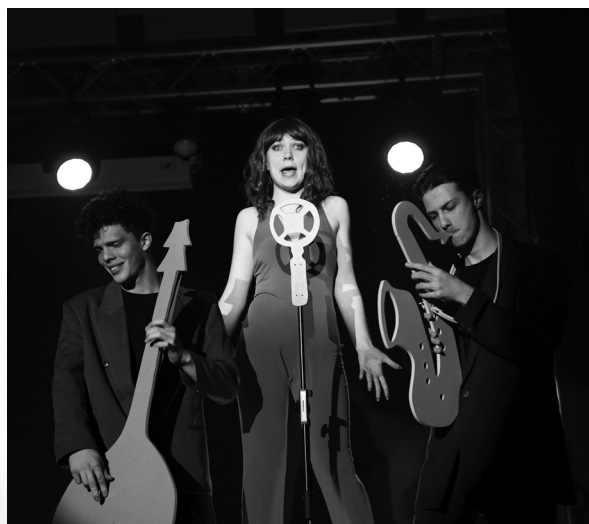
Vígjáték

Rendező: Mezei Zoltán

Koreográfia: Magyar Zsófia

Jelmez: Kalmár Zsuzsa

Zene: Ifj. Kucsera Géza

Szereplők:

Puszenyik Petra - Virág

Mezei Ádám - John

Krnajski Jovan - Jerry

Ozgyud - Szepesi Oszkár

Specc Kolombó - Kéri Sándor Botond

Kis Napóleon - Mezei Gergő

Bájnyszok - Banyári József

Glédisz - Mezei Gresák Lea

Vinni - Vida Luca

Olga - Lengyel Emma

Nelli - Szalma Alícia

Poljakoff - Kőszegi Attila

Gengszter - Kálló Dorián

Csárli - Kálló Dániel

Felügyelő - Szekeres Márk

Egy szépséges, emberi, fájdalmas történet, amely egyben van

A temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület Jáccunk Truppa előadásának zsűrizése

Visszatérések: a 30. Találkozó legnépszerűbb szerzője egyértelműen Molnár Ferenc; a Jáccunk Trupp egyes tagjai majdnem mindennap jelen vannak az idei előadásokon; Zelenka Antal, aki többéves kihagyás után ugyanott folytatja, ahol abbahagyta.

Az értékelést Oláh Tamás kezdte azzal, hogy egészen az előadás napjáig úgy emlékezett, hogy két Molnár Ferenc-szöveg lesz színen az idei Találkozón, s most szembesült azzal, hogy a temeriniak is egy Molnár-darabot választottak. Így kijelenthető, hogy Molnár a szemle legnépszerűbb szerzője, ami egy olyan alkotó esetében, aki életműve legfontosabb darabjait száz évvel ezelőtt írta, egyértelmű zsenialitásáról, örökérvényűségéről tanúskodik.

DRAMATURGIA - A szerepkettőzés problematikája

Tamás szerint a legradikálisabb változtatás dramaturgiai a darabban visszatérő három nő - a Kislány szerepében Szabó Zsuzsanna, a Nő szerepében Finna Izolda, az asszony szerepében Popović Ildikó - beleírása a szövegbe. Ezek a figurák önmagukban kifejezetten szimpatikusak, ugyanakkor kétséges, hogy az a funkció, amelyet az előadás során betöltenek - vagyis hogy magyaráznak, gyorsítanak, átvezetnek, értelmeznek -, valóban segíti-e a megértést, vagy inkább lassítja és akadályozza a drámai kibontakozást. Bár segíthetnek a nézőnek, felmerült a kérdés, hogy erre a segítségre valóban szükség van-e akkor, ha maga a társulat ennyire erős színészi jelenléttel dolgozik. Ehhez kapcsolódott a szerepkettőzések problémája is, ugyanis a három nőből csak Szabó Zsuzsanna nem játszott két karaktert. A másik két nő esetében ugyanakkor a szerepkettőzések miatt a „kívülálló” beléptek a cselekménybe különböző funkciókban, s ez bár a szükségszerűség okán elfogadható - később elhangzott a zsűrizésen, hogy nyilvánvaló, hogy Gusztony Endre, a rendező mindenkinek valódi munkát, szerepet akart adni -, nézői szempontból mégis zavarokat okozhat. Tamás úgy érezte, hogy az

előadás elején mintha az hangozna el: a három nő nem fog beleavatkozni az eseményekbe, csak kívülről követi azokat. Ehhez képest később nem teljesen világos, hogy valóban kívül maradnak-e a történeten, vagy mégis belépnek abba. Nyilvánvaló, hogy a végjátékban alkalmazott többszörös visszatekerés, újrajátszás az előre bejelentett beavatkozás, ám maga a rendszer a néző számára így is bizonytalan marad. Ezzel László Sándor is teljesen egyetértett: valóban logikusabb és tisztább volna a játérendszer, ha Szabó Zsuzsanna maga is két szerepet játszana, mert ez a történetbe való beavatkozás motivációját is világosabbá tenné.

Körmöci Petronella ehhez hozzátette később a három mesélőből kettő szerepéről, hogy bár tetszetős, ahogyan ezek a figurák egyik világból a másikba lépnek át, és különböző karakterekké tudnak válni, a mesélői részekben mégis gyakran olyan érzése van az embernek, mintha mindig előlről indítanák a történetet. Innen nézve a jelenlétük akkor volna még indokoltabb, ha saját fejlődési ívük is kirajzolódna: ha nem pusztán mindent előre tudó kommentátorként lennének jelen, hanem maguk is végigmennének valamilyen úton. Így a végső beavatkozás - az ismétlés, a megállítás és az eseményekbe való beavatkozás - is erősebben motivált lenne.

Nella elárulta, hogy eredetileg ő is úgy képzelte, hogy a lány egyetlen figura lesz, akít Szabó Zsuzsanna alakít. Az előadásban azonban három különálló alak jött létre (Kislány, Juli és Lujza), akiket három színész nő formált meg. Ez önmagában érdekes színházi döntés, ugyanakkor óhatatlanul felidézti azt a gyakorlati szükségletet is, hogy minél több társulati tagnak kell feladatot kapnia. Ha ezt valóban meg kellett oldani, akkor a végeredmény kifejezetten ügyesnek mondható: mindhárom lánynak jut funkció.

A SZÖVEG ÉS A BESZÉD - Lehet-e, kell-e modernizálni Molnár nyelvét?

Az értékelés egyik hangsúlyos pontja Molnár nyelvének kérdése volt. Elhangzott, hogy az előadás különösen jól indul: a liget-jelenetek erős atmoszférát teremtenek, színészilag kimunkáltak, tiszták a helyzetek, pontosak a színészi viszonyok. Ugyanakkor felmerült a kérdés, hogy a mai közönség számára mennyire hozzáférhető ez a nyelv. Az olyan kifejezések alatt, mint például az „intézetbe visszafogadni”, ugyanazt érti-e a mai néző, mint a korabeli? Ezen-

kívül egyes társadalmi osztályok, rangok megnevezései sem feltétlenül világosak ma már. Innen nézve nem ördögtől való a nyelvi frissítés gondolata sem. Ezzel kapcsolatban példaként hangzott el, hogy

NÉMETORSZÁGBAN MOLNÁR DARABJAIT RENDSZERESEN ÚJ FORDÍTÁSOKBAN JÁTSSZÁK, MERT A NYELV NAGYON ERŐSEN MEGHATÁROZZA, MIKÉNT GONDOLKODUNK A SZÖVEGRŐL, ÉS HA BIZONYOS JELENTÉSEK ELMOSÓDNAK, AZ A DARAB EGYES RÉSZLETEINEK ÉRTHETŐSÉGÉT VESZÉLYEZTETI.

Márpedig egy ilyen kemény, nagy tétű szöveg esetében alapvető, hogy minden világos legyen, hiszen a humor is értelmezésre épül.

Ezzel László Sándor egyáltalán nem értett egyet a későbbiekben. Sándor véleménye szerint éppen az izesebb, erősebb molnári kifejezések hiányoznak a mostani változattól, főképp Juli és Marika jeleneteiben. Az ilyen szavak eltűnése nem feltétlenül szolgálja a közönséget, sőt, olykor éppen az eredeti nyelv gazdagsága adja meg a szöveg karakterét. László Sándor viccesen megjegyezte a végén, hogy kiteszi a lábát, és rögtön érthetővé vált a beszéd, Endre erre viccesen annyit reagált: „*komoly zsarolások és fenyegetések árán*”.

Körmöci Petronella külön megdicsérte a szöveg értelmezését.

Az előadás egyik erényeként említette, hogy

NEMCSAK A NÉZŐ ÉRTI A SZÖVEGET, HANEM A SZÍNÉSZEK IS PONTOSAN TUDJÁK, MIT MONDANAK, ÉS VALÓBAN REAGÁLNAK EGYMÁS MONDATAIRA. EZ RITMUST, TEMPÓT, VILÁGOS VISZONYRENDSZERT TEREMT. AZT AZ ÉRZÉST KELTI, HOGY A SZÍNÉSZ NEM AKADÁLYOZZA, HANEM SEGÍTI A SZÖVEGET.

Nella sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy a fesztiválon nincs mód arra, hogy az összes résztvevő társulat megnézze egymás előadását, mert - különösen több Molnár-előadás jelenléte esetén - ez jelentős tanulási lehetőséget jelentene.

A ZENE

Tamás szemfülesen észrevette, hogy Endre beleírt a szövegbe mást is. Liliom nevét Tulipánra cserélik a darab elején (ez az eredeti szövegben nincs benne), de később, a darab végén világossá vált számára, hogy ez a választás az előadásban elhangzó *Hej tulipán, tulipán* kezdetű dalhoz kapcsolódik. Tamás kifogása ez ellen az volt, hogy a Liliom név lágy csengése fontos ellenpontot képez a fi-

gurához képest, és e mögé takarozik. Ez a fedezék elvesztése az első jelenetben nem tűnik teljesen indokoltnak.

A zenei világ kapcsán kérdésként merült fel a dalok használata is. *Hej tulipán, tulipán* és a *Kisember* (Cabaré nótája) című dalok használatával nem értettek egyet, míg a *Szeretni bolondulásig* és a *Tejszínhab, Liliom* jól illeszkedett az előadáshoz. Ugyanakkor furcsának tűnt, hogy miközben a társulat tagjai kiválóan énekelnek - s az utolsó kórus kifejezetten lenyűgözőnek hatott -, bizonyos pontokon mégis egy másik énekhang szólal meg helyettük. Ez a megoldás némileg megbontotta az addig kialakult színpadi hitelességet.

Petronella számára is problematikus maradt bizonyos dalbetétek kapcsolódása az előadáshoz, ugyanakkor az első élőben megszólaló dalt nagyon szervesen beépülőnek érezte.

DÍSZLET ÉS JELMEZ

A jelmezek esetében két konkrét észrevétel hangzott el Tamástól. Egyrészt Hollunderné (Finna Izolda) figurája nem biztos, hogy ennyire falusi, mint amennyire a kosztümje az, hiszen fényképészként más a társadalmi közege ennek a karakternek. Persze, el kell különülnie Izoldának a másik karakterétől. Másrészt Ficsúr karakterének megjelenítése is kérdésessé vált: a játék maga szimpatikusnak tűnt, ám a túlzottan „lecsúszott”, csövevesszerű smink és külső mint ha más társadalmi osztályba helyezné ezt a figurát, mint amelyben a többi outsider szereplő mozog - mert a Liget az outsiders világa is, de Ficsúr kosztümje, amelyhez a smink is hozzátartozik még ehhez képest is sok.

A látványvilág és a díszlet szintén pozitív visszhangot kapott.

A GYORS VÁLTÁSOK, A KÁRTYALAPOKAT MEGIDÉZŐ MOZGÓ DÍSZLETELEMEK MÖGÜL ELŐBUKKANÓ SZEREPLŐK, A TÉR DINAMIKUS ÁTRENDEZÉSE MIND IZGALMASAN MŰKÖDTEK. A HÁROM KÁRTYALAP ÉS A HÁROM NŐI SZEREPLŐ KAPCSOLATA IS ASSZOCIATÍV MÓDON FELMERÜLT A NÉZŐBEN.

A piros-fehér-fekete színvilág is következetesen felépítettnek és erősnek tűnt, bár a világításban helyenként megjelenő zöld tónusok kizökkenthetnek, éppen azért, mert az előadásnak nagyon tudatos színkódja van. És ha már a körök ilyen hangsúlyos figyelmet kapnak az idei Találkozózn: itt a piros köröm is gyönyörűen illeszkedett a látványhoz.

Körmöci Petronella a fentiekén túl hozzátette, hogy az előadásban szereplő asztal megoldását praktikusabbnak látná, ha magát a bűtort feketére festenék, mert a jelenlegi fekete abrosz inkább akadályozza a színészt, miközben elfedi az asztal alatti finom lábmunkát is. Hasonlóan zavarónak hatott számára Ficsúr és Liliom világos, mai bakancsa is, amelyek vizuálisan is elvették a figyelmet.

A SZÍNÉSZI MUNKA

Tamás színészi értékelésének egy része Liliom szerepéhez és a haláljelenetéhez kapcsolódott. Elhangzott, hogy már az odavezető rész is rendkívül nehéz színészi feladat, az utolsó Liliom-monológ pedig különösen nagy kihívás. Tamás éppen ezt a küzdelmet tartja szépnek: azt, amikor a színész egy nagy, ambivalens szereppel birkózik meg, s ebben a harcban látványos pillanatok és valódi diadalok születnek. **Zelenka Antal** ebben nagyon szépen helytáll, még ha talán valamivel kisebb amplitúdóval, finomabban is elképzelhető volna a játék. Mindezzel együtt a Juli-Liliom páros közös alakításait kifejezetten erősnek tartotta. A dicséretnek között kiemelt helyet kapott a rendőrörsi jelenet a maga humorával (Kapitány szerepében **Sziveri Béla**, Berkovics szerepében **László Attila**, Gazsi szerepében **Varga Flórián** és Bazsi szerepében **Balogh Sándor**) és az a rendezői hozzáállás is, hogy az alkotók nem pusztán illusztrálják a szöveget, hanem lehetőségeket keresnek benne – Endre egyenként is megmutatkozási lehetőséget teremtett a szereplőknek. E logika mentén a Fogalmazó (**Győri Csenge**) jelenete is külön dicséretet kapott: formailag is izgalmasnak, humorában jól működőnek bizonyult, és a hozzá kapcsolódó jelmez (a csillag felsővel) is karakteresen eltért az előadás többi vizuális elemétől.

Petronella hangsúlyozta, hogy az előadás összességében nagyon tetszett neki, s külön öröm volt számára, hogy egyes színészeket ezúttal teljesen más szerepkörben láthatott. Kifejezetten üdítőnek találta például a Marikát játszó **Nemes Edina** alakítását, aki most nem egy groteszk, részeges figurát formált meg, hanem egy szép fiatal nőt, ezzel új oldalát mutatva meg.

ÖSSZEGZÉS

Nella azzal zárta az értékelését, hogy a néző nemcsak élvezte, hanem érzelmileg is erősen átélte az

előadást: nevetett, meghatódott, s kiváltképp szerette az idősebb férfialakok humorát és összjátékát. A produkciót összességében szépnek és jónak nevezte, sok erénnyel és néhány vitatható ponttal.

László Sándor a zsűrizés végén kiemelte: *„Örülök, hogy egyben vagytok. Bővült a csapat, látni új fiatal embereket, akik csatlakoztak, az nagyszerű, és az is nagyon jó, hogy itt vannak az öregek. Ne is hagyjátok el őket. Ti olyan csapat vagytok, akikre lehet számítani, támaszkodni.”*

KÜLÖN ELISMERÉS ILLETTE ENDRÉT AZÉRT, HOGY A FIATALOKNAK VALÓDI FELADATOKAT ÉS SZEREPEKET AD, NEM PUSZTÁN TÖLTÉLKÉNT HASZNÁLJA ÖKET, MÉG AKKOR SEM, HA EZ OLYKOR KOCKÁZATTAL ÉS KRITIKÁVAL JÁR.

Hasonlóképpen külön gratuláció hangzott el Zelenka Antal felé is, aki hosszabb kihagyás után tért vissza a színpadra, és a nagy feladatát sikeresen oldotta meg.

Persze Sándor a végén ismét hozzátette, hogy ezekből majd mit fogadnak meg, az egy másik dolog. Erre Endre csak mosolyogva ennyit mondott: *„befestjük az asztalt”*.

A végső üzenet pedig egyértelmű és fontos volt: nem kell megijedni attól, ha a nézőtér nem harsány hahotával reagál.

NEM MINDEN ÉRTÉK MÉRHETŐ HANGOS NEVETÉSBEN.

Az ilyen szépséges, emberi, fájdalmas történetekre is nagy szükség van, különösen abban a világban, amelyben élünk. Fontos ilyen történeteket mesélni, és fontos embernek maradni bennük.

Virág Kiss Anita

„Szép vagy, szépen öregszel”

A nagykikindai Egység Művelődési Egyesület József Attila Amatőr Színjátszó Társulatának Hajdu Szabolcs *Ernelláék Farkaséknál* című előadásának értékelése

A társulat üdvözlése után, Kocsis Tímeától, a VMMSZ munkatársától megtudtuk, hogy a darab rendezését Tóth Ramóna kezdte el, majd Király Sándor vette át egy adott ponton, és fejezte be azt.

Körmöci Petronella gratulációval indította az értékelést, külön kiemelte, mennyire várták zsűritársaival az előadást, mert kortárs darabot, új formanyelvet látni a szemle színpadán külön inyenységnek számít. Ezután technikai dolgokkal folytatta. „Az első jelenet végén egyszerre történt a sötét, egy utolsó mondat elhangzása, még egy gesztus is érkezett, majd a házaspár kivonulása. Egybe-csúszott sok minden, szedjétek szét ezeket, mert egyszerre történik ez a három, ami egy picit zavaró. A ritmusokkal játszottok, az előadás különböző tempókra épül: van nagy csend, amiben nem történik semmi (nyilván a lelkünkben igen...), utána pedig egy hangos veszekedés. Ha itt pontatlanság van, akkor az is belecsúszhat a csendekbe. Ezt bátran lehet szétválasztani! De ahogy a vége felé haladunk, és oldódnak fel a karakterek, úgy tűnik el a feszültség, és ezek a ritmusok is elhalkulnak. Érdemes megtartani ugyanazt a jelet, vagyis a csönd-veszekedés párokat. Majd a szereplők kapcsolatrendszerére fordította a figyelmet: „az apa-fiú (Farkas szerepében Csíkos Dávid és Brúnó szerepében Gavranov Ognjen - a szerk.) viszony feloldására használt közös játéknak lehetne egy felépítése. Először azt látjuk, hogy nem jó köztetek a viszony. Amikor pedig közösen játszanak, ott egy harmonikus kapcsolat van bemutatva átmenet nélkül, hirtelen. Ez így most egysíkú és sokáig tart. A plüssökkel való játszásnak és a könyv olvasásnak legyen íve. Például először unhatná az apa, aztán előveszi a testről szóló könyvet, amelyet egyre jobban élvez ő is és a fiú is. Szépen meg tudná mutatni kettejük kapcsolatát, amikor nincs ott az anya, csak egyedül vannak.” Majd az apa és anya viszonyával folytatta. „Amikor Brunó eltűnik és Farkas meg Eszter (Szili Teodóra alakításában - a szerk.) telefonálnak egymással (én már voltam ebben a helyzetben),

szertem a két fél nem ilyen kimért és nyugodt, mint amilyenek ti voltatok, hanem üvölt egymással a férj és a feleség. Ilyenkor a szülők egymásnak esnek, a másikat hibáztatják, veszekednek valószínűleg.”

A darabban használt jelek következetes használatára hívta fel a figyelmet az egyik jelenet kapcsán, amikor némajátéokra vált Laura (Tóth Dianna, Albert és Ernella lánya - a szerk.), majd újra felhangosodik, ami egyetlen egyszer fordul elő az egész darabban, így nagyon kilóg az előadás szerkezetéből, erre más megoldás keresésére javasolta az alkotókat. Nagyon szép, ahogy az apa építi az indultait oda-vissza - folytatta Nella az elemzést -, ahogy az anya ezt nagyon kimérten, a családra fókuszálva fogadja. „A testvérek viszonya is szép volt.

MINDENKINEK VOLTAK KIEMELKEDŐ PILLANATAI. AZ ALAKÍTÁSOK FINOMSÁGÁN TÚL, ÖTLETES AZ IS, HOGY PURITÁN DÍSZLETBEN JÁTSZOTTATOK, NEM VOLT TÚLGONDOLVA, JELZÉSSZERŰ VOLT.

A kosztümök civilek, de találók voltak.”

Oláh Tamás vette át a szót. „Szeretem az Egység vállalatát. Már a darabválasztásból tudom rólatok, hogy bátrak vagyok, mert olyan szövegeket vesztek elő, amelyek nem feltétlenül lesznek tuti sikerdarabok, és szerintem ez fantasztikus. Mindig meg tudtok lepni! Láttam az eredeti Hajdu Szabolcs filmet és az előadást is. Mindenkinek van legalább egy, de inkább több és hosszabb pillanata, amelyben sűrűn tudja megmutatni a karakterét. Jól vannak kiosztva a szerepek. Egyik fontos tulajdonsága ennek a drámának, hogy a szövegek akkor működnek igazán jól, ha nem tragédiát játszanak a színészek. Ha pedig elmennek kiabálós, szélsőséges helyzetekbe, akkor már nem funkcionális. Kifejezetten azt a formanyelvet keresik Hajdu Szabolcsék is, az a szándékuk ezekben az előadásokban, hogy nincsenek benne szélsőségek, nincs tragédia, minden megoldódik, a megszólások soha nem mozdulnak el egy bizonyos amplitúdó fölött. Arról szólnak ezek a történetek mindig, hogy a párkapcsolatok mélyén a diszfunkcionalitást látjuk, de a végén az derül ki, hogy ezek a sze-

replők szerelmesek egymásba." Tamás kitért a kisfiú, Brúnó darabbéli, illetve a karaktert játszó **Gavranov Ognjen** korára, amit a többi zsűritag is felhozott. Eredetileg egy fiatalabb kisfiúra van írva a szerep, emiatt a 12 éves Ognjenhez nem passzol az előadásban használt, kicsiknek szánt gyerekkönyv. Az a javaslat érkezett, hogy módosítsanak a játékon és a könyv olvasásán egyaránt egy 12 éves kisfiú érdeklődésének megfelelően. Valamint ajánlja bizonyos szövegek szabadon kezelését, mondatok beszúrását, amikor kilyukadna egy jelent, vagy ahol vágás van a filmben, ugyanis könnyen elbírja ez a műfaj. „Legszébb mondata a darabnak a »Szép vagy, szépen öregszel« - ez ne legyen elharapva, mert fontos! Az előadás elején lassabban éreztem rá a szerepekre, de egyre inkább azt láttam, ahogy haladtatok a történettel, hogy ott vagytok mélyen. Siettetek a kezdetekben, ott azonban elfért volna több odafigyelés a másokra, élesebb meghallása annak, amit a partner mond. A végére pont, hogy belekényelmesedtetek a szituációkba, ott viszont tempónövelés kellett volna.

**A PÁROS JELENETEK NAGYON JÓK, ÉRDEMES VELÜK BÍBELŐDNI A TOVÁBBIK-
BAN IS, MERT EBBEN A STÍLUSBAN MINDEN
RAJTATOK MÚLIK, EZ EGY SZÍNÉSZKÖZPONTÚ
ELŐADÁS. TARTSÁTOK ÉLETBEN,
DOLGOZZATOK TOVÁBB VELE, MÉG SOK
KALAND VAN BENNE!”**

László Sándor egyetért Tamással ebben, majd részletezte meglátásait: „Az első kép döbbenetes hatással volt rám, nagyon izgalmas volt, pedig, ha belegondolunk, nem történt benne semmi, de olyan tartalommal beszélt nekem, hogy vártam a következő jelenetet. Aki kitalálta a frizurákat, az nagyon ügyes! A te frizurád (Eszter szerepében, **Szili Teodóra** - a szerk.) határozza meg a figurád savát-borsát.

Van benne egy kicsi agresszív feszültség, olyan robbanás előtti pillanatot teremt meg ez a hajviselet; ebben a nőben iszonyatos feszültség van, ami hatással van a családra is. Gyorsak voltak az elején, a szünetek kézzelfoghatóbbak legyenek. A jelenetek közti térrendezés ne csak simán váltás legyen, hanem súlya legyen, mert a szünet mesél. Kimondott szavak nélkül is érezzük, hogy valami írt nem stimmel. Bátran használjátok jobban. Továbbá, a karakterek csinálják az átállást, ne átrendezés legyen, hanem szerves része legyen a szerepeknek.” Ezt követően Csikos Dávid és Teodóra alakítására tért ki. „Nagyon értettelek (Dávidnak - a szerk.), nagyon tudtam menni veled, a gyermeknevelési problémáiddal. Veled pedig, Eszter, nem bonyolódna konfliktusba! A belső feszültségét még növekedjen ennek a nőnek bátran! Az az érzésem kell hogy legyen, ez a nő bármikor át tudná harapni a torkomat. Ott lapul ez benned, de a tekintetemben kell lássak valamit, hogy féljek tőled. Egyetérték a kiabálással - kapcsolódik Tamás egy előbbi észrevételéhez -, nem szabad ennyire kiengedni. Ha kiengeded, akkor ritkábban tedd, hogy hangsúlyos legyen! Van a kuktaeffektus: megy a fedő alatt a nyomás, és egyszer csak robban! De ne egy sima kiabálással oldd meg. Ahogy csináltátok ezt az egész előadást, sok mindent elindított bennem, átéltem már ilyet, aki élt már családban, az tapasztalt már ilyet vagy hasonlót, és ha ezt érzi a néző, emlékek jönnek elő benne, s ez biztos jele annak, hogy jól csináljátok, amit csináltok!” Majd további dicséretet kaptak a játékosok felé, a Laurát alakító Tóth Diannát és Ognjent is kiemelte, majd **Gyuránki Norbert**et méltatta, Albert szerepének megformálásáért. „Van egy tulajdonságod, amiért mások sokat dolgoznak, de neked csak úgy megy: nagyon természetesen tudsz megszólalni, az az érzésem, hogy gasztabeiter vagy, és nem színészkedést látok” - zárta gondolatait a tanár úr. „Jól összeraktátok, nincs hiányérzetem” - egészítette ki Tamás, majd **Szerda Zsófi** jegyezte meg zárás-képp, aki nagy rajongója az eredeti trilógiának, hogy többször látta a filmet és az előadást, emiatt félt, hogy elvárja ugyanazokat a karaktereket, de a rendezésnek köszönhetően az eredeti színészek eszébe sem jutottak.

Nagy Karina

Mint többször mondtuk: a Találkozó nem tréfamester, és mint szintén sokszor mondták: a medve sem játék

A Mara Amatőr Színház *A medve nem játék* című előadásának zsűrizése

Topolcsányi Laura darabját nagy sikerrel adta elő a topolyai társulat a Találkozó hatodik napján. Hogy látja egy vajdasági társulat a székeleyeket? És ami az esetünkben szintén fontos: hogy látta a vajdasági társulatot a zsűri?

Oláh Tamás gratulált a csoportnak, mint mondta, jó volt nézni azt az energiadömpinget, amit a társulat hozott a színpadra. „Nagyon szeretjük a vegyes korosztályú csoportokat” - jelentette ki a zsűritag. Érdekes megfigyelni, hogy a különböző korosztályok, hogyan hatnak egymásra, hogyan segítik egymást a színpadon. Tamás, amikor meglátta, hogy egy székeyi társulatot játszik a topolyai csapat, tartott tőle, hogy mihez kezdenek majd a színészek a székeyi dialektussal. A zsűritag szerint jó megoldás, hogy csak a társulattal először dolgozó Vítuska Albin beszél dialektusban.

az utalást a délvidéki topográfia-ra (Telecskai-dombok - a szerk.). A színek, a viseletek és a tárgyhasználat is megerősítette a darab tiszta jelrendszerét. Az előadás tempója is megfelelő, pedig „a legnehezebb dolog megoldani azt, hogy ezek a rövid jelenetek úgy tudjanak egymás után pörögni, hogy ne álljanak le”. Tamás azzal zárta az értékelést, hogy a pajzán történeteket feldolgozó darab megszakitottsága izgatja őt.

Körmöci Petronella örömet fejezte ki, hogy új arcok is vannak a Mara Amatőr Színház társulataiban (Nella korábban többször rendezett náluk - a szerk.). Az új tagok részéről dicséretes, hogy a rutinosabb kollégákhoz képest nem lehet észrevenni a tapasztalatlanságukat.

„EGYSÉGES TÁRSULATOT LÁTOK”

- mutatott rá. Az, hogy székeyi tájszólásban beszélt Albin, Nella szerint is sokat adott hozzá a darab élvezhetőségéhez; a székeyi beszédtemp, és a sajtósági dialektus ízesége sokat számított. A zsűritag felvetette, hogy *A medve nem játék* műfaji besorolása lehetne újkori commedia dell'arte. Nella a rendezőnek (Csernik Árpád) jelezte: „ha a változásokat pregnansabbra tudjátok csinálni, akkor az még jobban pörgetne engem”.

AZ ALAPHELYZET AZ, HOGY A TOPOLYAI AMATŐR SZÍNTÁRSULAT ELJÁTSZIK EGY SZÉKEYI AMATŐR TÁRSULATOT, AMELY ELJÁTSZIK EGY PAJZÁN TÖRTÉNETEBŐL ÁLLÓ DARABOT

- foglalta össze a darab koncepcióját Tamás. „Folyamatosan emlékeztet az előadás, hogy ez mind csak játék” A zsűritag kedvelte az előadás játékosságát, egyebek mellett

László Sándor az előadás elején kinyitotta a zsűrifüzetet, de végül nem vette kezébe a tollat. „Megtörtént velem az, amit nagyon szeretek a színházban, de sajnós egyre ritkábban történik meg velem, hogy elvarázsolódom,

SZERINTEM ÉLETVESZÉLYES FAZONOK VAGYOK.”

A zsűritag kifejtette, hogy nagyon nehéz az a műfaj, amikor olyan ezeréves, szakállas vicceket adnak elő a színpadon, amelyeknél a közönség már előre tudja a poént. Az előadásban mégsem lett gyenge vagy erőtlen egyik vicc sem. „Ezért vagyunk itt, hogy szórakozzunk.” Sándor elismerően nyilatkozott Albinról, és azt is örömmel vette, hogy az a színész, akinek nem sajátja a székelty tájszólás, az nem erőltette, ez a rendezőnek is köszönhető, hogy erre figyelt. Amikor a kórus a templomban állt - jegyezte meg a zsűritag - akkor ott nem „egyenfejeket”, nem sablonokat látott a közönség; a kórusban éneklő asszonyoknak sorsa, története volt. Egy észrevételt fűzött még hozzá Sándor: úgy érezte, a bejárodás még hiányzik, és bár magával ragadó Albin hangja, néha azért megküzdött a zenével, emiatt kell időben lekeverni. A zsűritag azt is jónak tartja, hogy néhány színész több társulatban is játszik (Benei Rebeka és Mák

Dorottya a Fossilis Mosolycsalók társulatának is tagjai - a szerk.)

Albin megjegyezte, a rendező a próbafolyamat elején azt mondta a társulatnak a választott szövegről, hogy

AZ EGY HOMOKOZÓ, AHOL MINDEN JÁTÉK AZ ÖVÉKÉ.

Csernik Árpád elmondta, hogy a darab korábban a Gyulai Várszínházban volt repertoáron, ezt követően kérte meg Topolcsányi Laurát, hogy a Mara is műsorára tűzhesse. Azt is kifejtette, hogy nincsenek rendezői ambíciói, de a célt, amit kitűzött maga elé, azt sikerült megvalósítania. Olyan hangulatot szeretett volna teremteni, amelyben az emberek jól érzik magukat és megszeretik egymást.

Hernyák Zsóka

Holnap a Találkozó színpadán

Egy, két, há': meglepetés!

Az idén először, versenyen kívül, egy Lendváról érkező előadást is megtekinthetnek. Ez azt jelenti, hogy ezúttal mindenki, aki fitt él és mozog, házigazdának minősül. Mielőtt előkerülne a sütekből a pogácsa (és pult alól a pálinka), lássuk, mit hoztak a messzi-messzi vidékről! De utána se szaladjunk fejvesztve haza, mert a zentaiak kamrájában is érlelődik valami, nem melleleg a tavaly közönség és diákzsűri díját is elnyerő kupuszina csapat is színre lép.

Április 17., péntek, 14:00

Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, Lendva
DiáXinpad

A békéhez erő kell (53')

Dráma

Rendező: Štampah Miha

Az előadásról: „Még nem volt háború, és már nem volt béke.”

A rendező naplójából: Az emberi élet nagyon törekeny. Parányi lények vagyunk az univerzumban, akik lehetőséget kaptunk a létezésre. A világ keletkezéstörténetében idáig elenyésző részünk volt, mégis csodálatos civilizációs vívmányokra voltunk képesek ebben a néhány évezredben. Minden kornak megvoltak a kis és nagy harcai. S minden korban voltak építők és rombolók egyaránt. Vajon mi építeni vagy rombolni fogunk?

Én az alkotói erőben hiszek. Hiszek az erkölcsben, az erkölcsiségben és az emberi szellem józanságában. Legalábbis ennek a reményében hiszek.

Szeretnék hinni...

12 éven aluliaknak nem ajánlott

Április 17., péntek, 17:00

Zentai Diákszínjátzó Kamra

William Shakespeare: *Ahogy tetszik* (70')

Vígjáték

Rendező: László Roland, Dévai Zoltán

Az előadásról: Dukdami, és a feje tetejére áll a világ.

Ganiméd, Jupiter apródja és társai „szabadságot kívánnak, világútlevelet, hogy mint a szél, fújhassanak bárkire, bolondosan.” Persze a shakespeare-i világban ez is megtörténhet. Ehhez először le kell vetkőzni az udvar és a társadalom kreálta elvárásokat, aztán pedig a nagy szabadságban kinek-kinek újra megtalálni a saját útját.

Április 17., péntek, 20:00

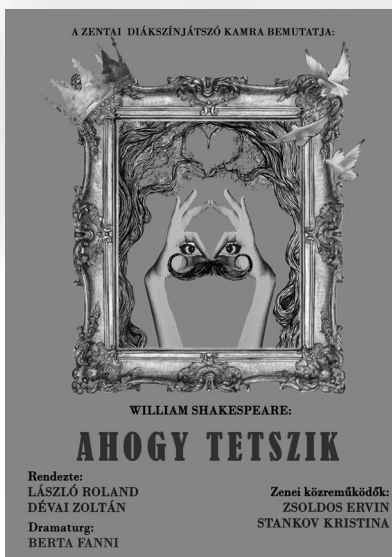
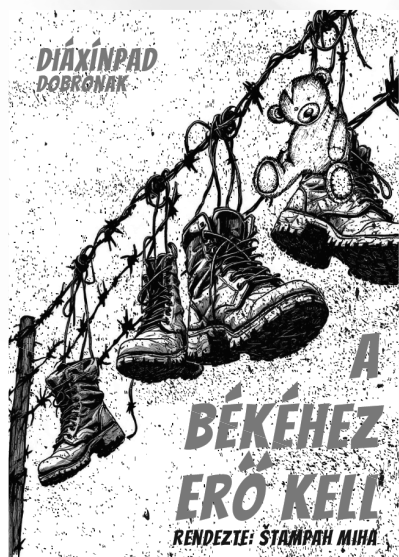
Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, Kupuszina

Sturcz József Színjátzó Csoport

Jean de Létra: *Vajon kié a gyerek?* (120')

Rendező: Molnár József

Az előadásról: Jean de Létra 1935-ös bohózata a klaszikus félreértésekre épít, amelyek során a hazugságok hálója egyre szorosabbá válik a szereplők körül. A cselekmény középpontjában a Fontanges család áll, és a fiú, Jacques, titokban apa lesz. A bonyodalmak akkor kezdődnek, amikor megpróbálják eltitkolni, vagy éppen a család tudomására hozni a gyermek érkezését, amihez sorozatos hazugságokra van szükség. A család lánya, Christiane, szerelmes Augustinba, az apa szerény titkárába, de Edmond egy gazdag üzleti partnerhez akarja kényszeríteni. Hogy megmentse Jacques-ot a lebukástól, megpróbálják elhíttetni, hogy a csecsemő valójában Augustin törvénytelen gyereke. A titkár, aki reménytelenül szerelmes a főnöke lányába, belemegy a játékba, remélve, hogy ezzel közelebb kerülhet a családhoz. Ám a hazugság miatt épp az ellenkezője történik: erkölcsi botrány kerekedik.

Klasszikus hősök nyomában

Irodalmi alakok életre keltve: milyen izgalmas olvasni, hogy Júlia és egy mai tinédzser nehéz érzései mennyire kortalanok, míg a kis herceg és Nemecek karaktere a barátságról és a személyiségfejlődésről tanít. Egy-egy választott szereplő mögött saját gondolatok, érzések és példaképek húzódnak meg, ahol a történetek és a saját életünk egy pillanatra összeérnek.

Ha a hétköznapiak olyan unalmassá válnának, hogy egy karakter bőrébe kellene bújjak, aki még hasonlít is rám, akkor a *Rómeó és Júlia* című műből lennék Júlia.

Azért választanám Júliát a karakteremnek, mert néha tényleg úgy érzek, mint ő. Hisz egy tini lány vagyok tele érzelmekkel és szerelemmel. Az én Rómeómat mikor először megláttam, megváltozott valami bennem. Tudtam, hogy nem szabad szeretnem, de nem tudtam irányítani az érzelmeim.

NÉHA ÚGY ÉRZEM, HOGY A VILÁG TÚL KICSI NEKEM ÉS A SZÍVEM TÚL NAGY, DE A SZERETET MINDENT LEGYŐZ.

Mert szeretni Rómeót nem csupán egy érzés, hanem minden, ami én vagyok. Elgondolkozom, hogy talán a szeretet nem az, amit mások mondanak és mesélnek, talán nem számít ki vagy, milyen vagy, hogy nézel ki. Talán csak az számít, hogy az érzés igaz és erős legyen, és persze az, hogy merjünk benne hinni. Személy szerint én hiszek abban, hogy egy nap majd mindenki megtalálja maga mellé az igazi Rómeóját vagy Júliáját. Ezt lehet a világ nem fogja elfogadni, lehet a világ ezt tiltani fogja, de én hiszek abban, hogy minden embernek van egy párja. Ez időbe telik, lehet nem rögtön holnap jön. Lehet pár hónap vagy év. Mert mindenkire másképp talál rá a szerelem. Néhány ember hamar rátalál a párjára, míg másoknak több időre van szükség. Végül mindenki megtalálja azt, akivel igazán teljes lehet. A szerelem nem siet, nem lehet erőltetni. Mindenki élete tele van váratlan találkozásokkal, lehetőségekkel, és ott van a remény, hogy egyszer rátalál a szerelem.

Dohar Adél
VII. osztály

Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

Ha a színpadon valakinek a bőrébe bújhatnék, akkor én a kis herceget választanám.

MÁR VOLT IS ALKALMAM ELJÁTSZANI EZT A SZEREPET, ÉS HATALMAS ÉLMÉNY VOLT SZÁMOMRA.

A kis herceg egy bátor, okos és kíváncsi kisfiú, aki egyik bolygóról a másikra utazik, és izgalmas kalandokat él át.

Amikor felmentem a színpadra, úgy éreztem, mintha tényleg egy másik bolygóról érkeztem volna. Eljártotam, ahogyan útnak indulok, és egyik bolygóról a másikra utazom. Ez nagyon izgalmas volt, mert mindig új kaland várt rám. Találkoztam furcsa emberekkel, például egy királlyal és más különös alakokkal. Néha vicces volt, néha kicsit furcsa, de mindig érdekes. A legjobban azt a részt szerettem, amikor a rókával találkoztam. Ott megtanultam, milyen fontos a barátság. Egy kicsit megszelídítettük egymást, és közben fontos dolgokat tanultam meg az életről. A sivatagos jelenetben egy kígyóval találkoztam, aki mérget adott, hogy visszatérjek a rózsámhoz. A történet elején ott volt a rózsám is, akít nagyon szerettem. Bár néha nehéz volt megérteni őt, mégis rájöttem, hogy ő a legfontosabb számomra.

Nagyon jó érzés volt a kis herceg bőrébe bújni, mert így én is átélhettem az ő kalandjait. A közönség figyelt, és amikor vége lett az előadásnak, boldog voltam. Ez egy felejthetetlen élmény nekem.

Kovács Viktor
V. osztály

Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

Beslin Szabasztián (4. o.)

Galcsik Leó (II/4)

Ha én egy színész bőrébe bújhatnék a színpadon, akkor az Nemecek Ernő lenne Molnár Ferenc *A Pál utcai fiúk* című könyvéből.

**NEMECSEK ERNŐ EGY VISSZAHÚZÓDÓ,
FÉLÉNK, JÓ BARÁT VOLT, AKI A TÖRTÉNET
ALATT EGY NAGYON BÁTOR FIÚVÁ VÁLT.
NEKEM TETSZETT, HOGY ÍGY ÁTALAKULT
A VISELKEDÉSE, EZÉRT Ő A KEDVENCEM.**

Mivel én is jó barátoknak tartom magam, el tudom képzelni, hogy ezt a szerepet játszom. Igaz, hogy a szereplő történetének szomorú vége van, ám akkor is ő a legbátrabb barát a történetben. Hogyha én bújnék Nemecek Ernő bőrébe, akkor törekednék minden jó tulajdonságát átadni a közönségnek, hogy együtt nevéssenek és sírjanak velem. A legnehezebb lenne a halálát eljátszani, mert nagyon szomorú helyzetben távozik el.

Mikor az előadás végén elkezdene tapsolni a közönség, akkor lennék igazán boldog, mert tudnám, hogy jól teljesítettem. Egy színésznek a taps az élete.

Szabó Dominik

V. osztály; Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

Rice Szimeon (II/4)

A XXX. Találkozó szakmai zsűrije

Körmöci Petronella

Színművész, a Szabadkai Népszínház magyar társulatának tagja

Zentán születtem 1972-ben. 1993 és 1997 között a Színművészeti Főiskolán, Békéscsabán tanultam. A diploma megszerzése után, 1998-ban a Szabadkai Népszínház magyar társulatához szerződtem, amelynek azóta is tagja vagyok. 2013-ban az Újvidéki Művészeti Akadémián honosítottam a diplomámat László Sándor osztályában, majd 2014-ben ugyanítt mesterdiplomát szereztem Hernyák György osztályában. 2019 és 2024 között a Szabadkai Népszínház magyar társulatának igazgatója voltam. Én magam is egy amatőr színjátszó csoportban szerettem bele a színházba, ezért ez a közeg különösen fontos számomra. A mai napig foglalkozom diákszínjátszókkal, és amatőr társulatokban is rendezek, mert hiszek abban, hogy a művészet közösséget teremt, és lehetőséget ad a kreatív önkifejezésre. A színházat komplex alkotói közegnek tartom, ezért a színészi feladatokon túl számos más szerepben is kipróbáltam magam: dolgoztam rendezőként, dramaturgként, fordítóként, jelmeztervezőként, rendezőasszisztensként, valamint a televízióban szerkesztőként és műsorvezetőként is. A színház iránti elköteleződéseim túlmutat a gyakorlati munkán: folyamatos tanulásra és elméleti reflexióra is ösztönöz. Jelenleg az Újvidéki Művészeti Akadémia doktori iskolájának abszolvens hallgatója vagyok, továbbá 2023-tól a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének külső tudományos munkatársaként kutatásokat végzek. Mindkét területen a színház működésének és alkotói folyamatainak különböző aspektusait vizsgálom.

voltam, majd 2002-től - csaknem tizenegy éven át - igazgatója is. Megalapítottam, és több mint hét évig vezettem a temerini Jáccunk Truppot. Azóta is osztályvezető tanár vagyok, emellett színész, rendező, és nem utolsósorban büszke nagypapa. Mintegy negyven jelentősebb szerepet játszottam színészként, és hasonló számú rendezéssel is büszkélkedhetem.

Most, hogy a kötelező köröket letudtuk, beszéljünk a fontosabb dolgokról: Vajdaságról, a művészetéről, a színházról - legyen az profi vagy amatőr - és a valódi szabadságról. Ezek éltetnek igazán. A színház varázslat. Képes arra, hogy értelmet adjon a mindennapoknak, legyen az ember a deszkákon vagy a nézőtéren. Tanárként az a dolgom, hogy a hozzám érkező kis palántákat neveljem. Öntözöm őket, elég teret adjak nekik a növekedéshez, és ha kell, bizony meg is metszem őket, mire összejön egy gyönyörű rózsacsokor belőlük (igen, kertészkedni is szeretek). Ez a profik világa. Az amatőr világ kicsit másról szól. Ott is rózsákról beszélünk, de inkább vad, igazi, természetes és messzire illatozó rózsabokrokról, amelyek az udvar végében nőnek. Amelyeket az ember tényleg a sajátjának érez. Amelyekre szeretettel néz. Amelyek az otthon részei. Most még csak készülök az idei szemlére, de az eddigi tapasztalataim szerint rengeteg csodás illat vár rám.

Oláh Tamás

Dramaturg, színháztörténész, tanár

Dramaturg vagyok, színháztörténész, tanár és költő. Tanulmányokat, drámákat, verseket, forgatókönyveket írok. 1990 nyarán születtem az épp szétesni készülő Jugoszláviában.

Folyamatos mozgásban vagyok, de egész életemben Vajdaság volt az otthonom. Az Újvidéki Egyetem bölcsészkarának Magyar Tanszékén előbb filológusként majd magyartanárként végeztem. Közben a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem színháztudomány mesterszakán teatrológusként is diplomáztam. Doktori címetem a régi Színház- és Filmművészeti Egyetemen szereztem meg. Kutatási területeim a posztdramatikus, a politikai és a közösségi színház. A vajdasági magyar színjátszás történetét rögzítem. Az újvidéki Művészeti Akadémia docense, a Theatron és a Híd folyóiratok szerkesztője vagyok. A budapesti ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontjának Irodalomtudományi Intézetében tudományos segédmunkatársként dolgozom poszt-doktori ösztöndíjasként. 2019-ben Kristálygömb díjat, 2021-ben Sinkó Ervin Irodalmi Díjat, 2024-ben Bécsy Tamás-díjat kaptam. Az elmúlt másfél évtizedben több tucat amatőr, független és kőszínházi produkcióban működtem közre színházcsinálóként Szerbiában, Romániában és Magyarországon. Magyarokanisán élek.

László Sándor

Pataki-gyűrű díjas színművész, rendező, az Újvidéki Művészeti Akadémia osztályvezető tanára

Sok embernek Katyó, még többeknek Tanár úr. 1961-ben születtem Törökkanizsán, suhanc éveimet Csókán töltöttem. 1984-ben végeztem az Újvidéki Művészeti Akadémia színész szakán, Virág Mihály osztályában. Először az Újvidéki Rádió drámai társulatának, később az Újvidéki Színház társulatának lettem a tagja. 1991-től a Szolnoki Szigligeti Színházban dolgoztam, majd 1996-tól a Szerbiai Rádió és Televízió hírolvasója lettem. Emellett tanársegédként kezdtem dolgozni az akadémián, két évvel később pedig osztályvezető tanár lettem. Ezzel egy időben az Újvidéki Színház művészeti vezetője

Insta(nt)-tér

Kedves Olvasó! Igazán nem szeretném a magánügyeimmel fárasztani, de kikiváncozik belőlem, hogy elmúltam harminc. Hogy rövidre fogjam, vannak kétségeim. A pötyörészős-lapozgatós generáció tagja vagyok, olykor csak kapkodom a fejem, de azért büszkén cipelem a szemem alatti dögnehéz táskákat. Node, ha a mélyen tisztelt olvasó nem akar további terheket, és voltaképp az olvasás is mélységesen fárasztja, kínálunk egy megoldást. Pörgessen, görgessen, kedveljen, hallgasson (a fülével, ne a szájával!), mert Instán és Facebookon is fent vagyunk. Képek, videók, kulisszatítkok - ezekre biztosan számíthat, a szemizmaft megtornáztatjuk, de a fejét nem kell kapkodnia (akkor sem, ha már túl van a virágkorán).

Instagram

facebook

Impresszum

Súgó - a Vajdasági Magyar Amatőr Színházszerzők XXX. Találkozásának színleple - Kiadja a Muzslai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség - A fedőlapot Pál Anikó tervezte Salamon Luna munkája nyomán - Tördelőszerkesztő: Pál Anikó - Szerkesztette: Hernyák Zsóka, Kocsis Tímea és Virág Kiss Anita - Munkatársak: Hernyák Zsóka, Kocsis Tímea, Kónya-Kovács Otília, Kormányos Gyöngyi, Mák Andrea, Nagy Karina, Rapos Emma, Sutus Áron, Szerda Zsófia, Virág Kiss Anita - Korrektor: Bartuc Éva - A rendezvény megőrkítéséért felel: Szerda Zsófia és Dukai Dávid - 2026 április, Muzslya

